

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Ersättning](#) > [Skadestånd Från Gärningspersonen](#) > Romania

Skadestånd från gärningspersonen

Innehåll inlagt av
Rumänien

Rumänien

Hur gör jag för att kräva skadestånd eller andra former av ersättning/gottgörelse från gärningspersonen i en rättegång (brottmålsprocessen), och vem ska jag rikta skadeståndskravet till?

För att få ersättning om du vållats skada till följd av ett brott kan du antingen vända dig till en brottmålsdomstol eller en tvistemålsdomstol.

Det är framför allt genom att väcka civilrättslig talan i en brottmålsprocess som brottsoffer kan få till stånd ett föreläggande om att den tilltalade ska betala skadestånd eller ersättning. Fördelen med detta är att allt bevismaterial som lagts fram vid brottmålsdomstolen kan användas. Separata civilrättsliga förfaranden vid en tvistemålsdomstol regleras däremot av "principen om tillgänglighet".

I artiklarna 19-28 i straffprocesslagen finns de bestämmelser som reglerar en civilrättslig talan i en brottmålsprocess.

Syftet med att väcka en civilrättslig talan i en brottmålsprocess är att personerna ska hållas ansvariga enligt civilrätten för den eventuella skada som orsakats av det brott som brottmålsprocessen gäller.

En målsägande (eller dennes arvingar) som är civilrättslig part i ett mål kan väcka en civilrättslig talan mot en svarande eller i tillämpliga fall mot en skadeståndsansvarig part.

Om målsägande är hjälpbehövande eller har begränsad handlingsförmåga kan ett juridiskt ombud eller i tillämpliga fall en allmän åklagare väcka en civilrättslig talan å dennes vägnar.

Om målsägandena eller deras arvingar inte väcker talan om enskilt anspråk i brottmål som civilrättslig part kan de väcka talan vid tvistemålsdomstolen för att få ersättning för den skada de lidit till följd av ett brott.

I vilket skede i brottmålsprocessen bör jag lägga fram mitt skadeståndskrav?

När den första förhandlingen inleds får målsägande information om att han eller hon har rätt att väcka talan om enskilt anspråk som en civilrättslig part i en brottmålsprocess.

En ansökan om att väcka talan som civilrättslig part (*cerere de constituire ca parte civilă*) kan göras under brottmålsprocessens förundersökningsskede eller inges till undersökningsdomstolen, samt under rättegången, men den måste vara inlämnad innan förundersökningen inleds.

Så länge förundersökningen fortfarande pågår kan den civilrättsliga parten korrigera eventuella skrivfel i ansökan om att väcka talan om enskilt anspråk som civilrättslig part, höja eller sänka skadeståndskravet samt begära ersättning för materiella skador i form av kontant betalning, om det inte längre är möjligt att få ersättning in natura.

Vad kan jag kräva skadestånd för, och hur bör jag lägga fram skadeståndskravet (ange en totalsumma och/eller specificera de olika förlusterna, förlorad vinst och ränta)?

Du kan väcka talan om enskilt anspråk som civilrättslig part såväl skriftligen som muntligen. Skadeståndskravets art och belopp ska anges tillsammans med de skäl och den bevisning som ligger till grund för kravet.

Om detta görs muntligen ska domstolen registrera det i en formell rapport eller i tillämpliga fall i ett domstolsbeslut (*incheiere*).

Finns det en särskild blankett för skadeståndskrav?

Nej, det finns ingen särskild blankett. En civilrättslig talan kan dock väckas i en brottmålsprocess om följande villkor är uppfyllda: Den civilrättsliga parten väcker skriftligen eller muntligen talan innan förundersökningen inleds och anger då skadeståndskravets art och belopp tillsammans med de skäl och den bevisning som ligger till grund för kravet.

Vilken bevisning måste jag lägga fram för att styrka mitt skadeståndskrav?

I brottmålsprocesser avses med bevisning varje omständighet som gör det möjligt att fastställa om ett brott har begåtts eller inte, att identifiera den person som begått brottet och att fastställa de omständigheter som krävs för att målet ska kunna avgöras på ett rättvist sätt och som bidrar till att sanningen fastställs i processen.

Finns det domstolsavgifter eller andra kostnader som är kopplade till mitt skadeståndskrav?

Det tas inte ut några domstolsavgifter (*taxă de timbru*) när en civilrättslig talan väcks vid en brottmålsdomstol eller tvistemålsdomstol för att fastställa civilrättsligt ansvar för en svarande och/eller skadeståndsansvarig part.

Kan jag få rättshjälp före och/eller under förfarandet? Kan jag få det även om jag inte är bosatt i det land där förfarandet äger rum?

Parterna och de målsägande i brottmålsprocesser företräds eller biträds av en advokat.

Under det straffrättsliga förfarandet har målsägandens advokat rätt att informeras om datum och tidpunkt för brottsutredningen eller förhandlingen inför fri- och rättighetsdomaren (*judcător de drepturi și libertăți*), närvara vid alla skeden av förfarandet (om inte annat föreskrivs i lag), ta del av ärendeakter samt lämna in ansökningar och utsagor. målsägandens advokat har också rätt att få den tid och de resurser som krävs för att förbereda ett ordentligt försvar.

Målsägande ska alltid få rättshjälp om de saknar handlingsförmåga eller har begränsad handlingsförmåga eller om de är offer för misshandel av minderåriga, våld i nära relationer, brott som rör människohandel och utnyttjande av utsatta personer eller brott mot den sexuella friheten och integriteten. Om domstolen anser att målsäganden av något skäl inte kan försvara sig utser den en advokat som ska försvara honom eller henne.

Målsägande som inte förstår, talar eller kan kommunicera på rumänska har rätt att utan kostnad få en tolk, och om de inte förstår rumänska har de rätt att få alla beslut att inte avkunna någon dom (*soluție de netrimiterare în judecată*) översatta till ett språk som de förstår.

När kan brottmålsdomstolen avvisa eller vägra att pröva mitt skadeståndskrav mot den svarande?

Som nämnts ovan kan en civilrättslig talan väckas i en brottmålsprocess om följande villkor är uppfyllda: Den civilrättsliga parten väcker skriftligen eller muntligen talan innan förundersökningen inleds och anger då

skadeståndskravets art och belopp tillsammans med de skäl och den bevisning som ligger till grund för kravet.

Enligt straffprocesslagen ska domstolen besluta att inte avkunna ett avgörande i den civilrättsliga talan om enskilt anspråk i fall svaranden frikänns, brottmålsprocessen avslutas på grund av att gärningen inte omfattas av straffrätten, att inget klagomål, godkännande eller hänskjutning till det behöriga organet inkom på förhand eller att något annat villkor som enligt lag krävs för att väcka åtal inte är uppfyllt, amnesti har utfärdats, den misstänkte eller svarande har avlidit eller det har beslutats att den misstänkte eller tilltalade juridiska personen ska avregistreras, ett avgörande (*res judicata*) har vunnit laga kraft, processen har överförs till en annan stat efter överenskommelse med denna stat och i enlighet med lagen, brottmålsprocessen avslutas till följd av att det tidigare klagomålet har tagits tillbaka eller domstolen godtar strafflindring på grund av medverkan i brottsutredning och ingen förlikning eller medlingsöverenskommelse har nåtts mellan parterna i den civilrättsliga talan. I så fall kan målsäganden väcka talan vid tvistemålsdomstolen om ersättning för skada som orsakats av ett brott.

Kan jag överklaga ett sådant beslut eller söka andra former av ersättning/gottgörelse?

Om en domstol inte avkunnar ett avgörande i den civilrättsliga talan kan målsäganden i stället väcka talan vid tvistemålsdomstolen om ersättning för skada som orsakats av ett brott.

Om en brottmålsdomstol har fattat ett avgörande i en civilrättslig talan kan en målsägande som är missnöjd med beslutet överklaga domen inom 10 dagar från det att domen avkunnades eller i tillämpliga fall inom 10 dagar från det att en kopia av domen delgavs.

Om domstolen tilldömer mig skadestånd, hur ser jag till att domen mot gärningspersonen verkställs och vilken hjälp kan jag få för att se till att så sker?

Beslut om de civilrättsliga skadestånd och rättegångskostnader som utgör en del av en brottmålsdom och som ska betalas av parterna kommer att verkställas enligt civilrätten.

En skyldighet som fastställts i ett domstolsbeslut eller en annan exekutionstitel ska först och främst fullgöras på frivillig basis.

Om gäldenären medvetet väljer att inte fullgöra skyldigheten säkerställs efterlevnaden dock genom verkställighetsåtgärder, som inleds genom att en ansökan lämnas in till ett verkställande organ.

En exekutionstitel ska om inte annat föreskrivs i lag verkställas av en delgivningsman/exekutionstjänsteman (*executor judecātoresc*).

Verkställighetsförfarandet utgör det andra skedet i civilrättsliga förfaranden, och dess syfte är främst att säkerställa att den rättighet som erkänns genom ett domstolsbeslut eller en annan exekutionstitel faktiskt utövas. Verkställighetsförfarandet säkerställer att en borgenär som innehar en rättighet som erkänts genom ett domstolsbeslut eller en exekutionstitel kan tvinga en gäldenär att uppfylla de skyldigheter som denne medvetet har låtit bli att uppfylla.

Bestämmelserna om verkställighet fastställs i artiklarna 622–914 i civilprocesslagen.

Senaste uppdatering: 14/08/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.